

HRVATSKI LIJEČNIČKI ZBOR - CROATIAN MEDICAL ASSOCIATION

HRVATSKO DRUŠTVO ZA GINEKOLOGIJU I OPSTETRICIJU
CROATIAN SOCIETY OF GYNAECOLOGY AND OBSTETRICS

Adresa/Address: Petrova 13, 10 000 Zagreb, Croatia
Tel./Phone: +385 (0)1 46 04 646 * 46 04 616; Fax: +385 (0)1 46 33 512
www.hdgo.hr * info@hdgo.hr

HDGO

HRVATSKI LIJEČNIČKI ZBOR HRVATSKO DRUŠTVO
ZA GINEKOLOGIJU I OPSTETRICIJU

Predsjednik/President:
Prof. dr.sc. Dubravko Barišić

1. dopredsjednik / 1. Vice-Presidents:
Prof. dr.sc. Herman Haller

2. dopredsjednik / 2. Vice-Presidents:
Prof. dr.sc. Slavko Orešković

Tajnici/Secretaries: **Držislav Kalafatić, dr.med. & dr. Vesna Harni, dr med.**
Rizničar/Treasurer: **Davorko Čukelj, dr.med.**

Stručne smjernice HDGO

1. Pojmovi i definicije

Upravni odbor HDGO
Zagreb, 16. listopada 2010.

Republika Hrvatska, kao supotpisnica Tallinske povelje WHO u lipnju 2008. godine, obvezala se da će:

- ✚ promovirati zajedničke vrijednosti solidarnosti, jedinstva i sudjelovanja kroz zdravstvenu politiku, raspodjelu resursa i druge akcije osiguravajući dužnu pažnju osjetljivim skupinama,
- ✚ investirati u zdravstveni sustav i poticati investiranje u sektore koji utječu na zdravlje,
- ✚ promovirati transparentnost i odgovornost u izvedbi zdravstvenih sustava kako bi se postigli mjerljivi rezultati,
- ✚ prilagoditi zdravstveni sustav potrebama ljudi, priznavajući prava i odgovornosti u zdravstvenim postupcima,
- ✚ uključiti interesne skupine u razvoj i implementiranje politike,
- ✚ poticati međudržavno učenje i suradnju u dizajniranju i implementiranju reformi zdravstvenih sustava na nacionalnoj i subnacionalnoj razini i
- ✚ osigurati pripremljenost i sposobnost zdravstvenih sustava za odgovor na krize.

Visoka izdvajanja za zdravstvenu zaštitu, uz istodobnu povećanu potražnju zdravstvenih usluga, zahtijevaju od zdravstvenih ustanova veću odgovornost prema javnosti.

Potražnja za zdravstvenim uslugama je rezultirala objavljivanjem indikatora izvedbe na temelju kojih se zdravstvene ustanove mogu porediti.

Indikatori izvedbe imaju dvostruku vrijednost: daju informacije o prioritetima u poboljšanju kvalitete i detaljno opisuju način na koji se koriste javni fondovi.

Indikatori izvedbe predstavljaju moćno sredstvo za uvid u adekvatnost zdravstvene zaštite i utvrđivanje problematičnih oblasti, a moguće je razlikovati **indikatore strukture**, **indikatore procesa** i **rezultate izvedbe**.

Kvaliteta zdravstvenih usluga ovisi kako o menadžmentu, uspješnoj organizaciji zdravstvenih ustanova, stimulativnom financiranju ustanova od strane zavoda za zdravstveno osiguranje, tako i o pojedincima (liječnicima i medicinskim sestrama / tehničarima) koji se organiziraju u komore i stručna društva. Ovi aspekti kvalitete su neodvojivi i svi su obuhvaćeni akreditacijskim standardima.

Akreditacijski standardi obuhvaćaju mjerljive i validne standarde procesa i rezultata zdravstvene zaštite, koje su razvili i koje razvijaju zdravstveni profesionalci, sredstvo su osiguranja i poboljšanja kvalitete i sigurnosti unutar zdravstvenih ustanova.

Primarni cilj akreditacijskih programa je organizacijski razvitak, a ne zakonska regulacija. Akreditacijski standardi naglašavaju izvedbu i rezultate izvedbe, a manje se bave resursima.

Akreditacijski standardi služe za izgradnju unutarnjih sustava kvalitete, ocjenu u odnosu na akreditacijske standarde kao i poduzimanje akcijskih planova za dostizanje standarda.

Akreditacijski standardi zahtijevaju da svaka zdravstvena ustanova načini i objavi kliničke puteve i protokole, koji omogućuju kvantificiranje učinka zdravstvenih ustanova i zdravstvenih profesionalaca, kao temelja za ugovaranje sa zavodima zdravstvenog osiguranja.

S ciljem poboljšanja sustava, organizirani i razvijeni zdravstveni sustavi razvili su važne procese kao što su tijek informacija o pacijentu, materijalima i provedenim kliničkim postupcima, što je sve obuhvaćeno izrazom „klinički put“.

Klinički put je precizna zbirka podataka o bolesniku i njegovom liječenju u bolnici (sadašnja povijest bolesti je dio kliničkog puta). Za razliku od povijesti bolesti **sadrži i precizna uputstva za postupanje pri liječenju, kako za medicinske postupke tako i za postupke zdravstvene njege**. Počinje se popunjavati pri prijemu pacijenta, u prijemnoj ambulanti, potom se prati svako daljnje kretanje pacijenta. Dokumenti popunjavaju svi koji sudjeluju u zdravstvenom procesu i potpisuju po obavljenoj aktivnosti.

Ishodište svih kliničkih standarda, indikatora i lokalnih protokola predstavljaju kliničke smjernice.

Kliničke smjernice ('Clinical practice guidelines') predstavljaju prepoznate metode i tehnike kliničke prakse, temeljene na objavljenim dokazima ('evidence based medicine'), a namijenjene su za edukaciju i pomoć u provođenju dobre kliničke prakse.

Smjernice su koncizni i sažeti dokumenti koji osiguravaju specifične preporuke u odabranim temama kliničkog rada.

Stručne smjernice su u svojoj biti jednake kliničkim smjernicama, pri čemu stručne smjernice donosi stručno društvo, dok kliničke smjernice na temelju stručnih smjernica donosi Agencija za kvalitetu i akreditaciju u zdravstvu (AAZ u RH).

Kvalitet do sada objavljenih stručnih i kliničkih smjernica je različit po tome što veliki broj smjernica nije eksplicitan, što nisu zasnovane na medicinski utemeljenim dokazima i što nemaju planirane strategije za prezentiranje, diseminiranje, implementiranje i evaluaciju. Odgovornost AAZ leži upravo u planiranju ovih strategija (diseminacija, implementacija i evaluacija) i to je temeljna razlika između funkcija stručnih društava i AAZ u izradi stručnih i kliničkih smjernica.

Stručne i kliničke smjernice definiraju standardne postupke kao edukacijsku pomoć, pri čemu raznolikost kliničkih problema u svakodnevnoj praksi u krajnjoj procjeni i odluci te osobitoj kliničkoj proceduri i planu liječenja, zahtijeva od liječnika donošenje odluke u svjetlu kliničkih podataka koje prezentira pacijent, individualnih potreba svakog pacijenta, raspoloživih sredstava i ograničenja pojedinih ustanova u odabiru prikladnog postupka i načina liječenja.

Planiranje izrade, izrada i održavanje stručnih i kliničkih smjernica ispunjavaju tri glavne funkcije:

- ✚ zdravstvenim profesionalcima osiguravaju okvir za odgovarajući standard zdravstvene zaštite koju pružaju svojim pacijentima,
- ✚ predstavljaju „standard“ na temelju kojih zdravstveni profesionalci mogu pratiti vlastitu kliničku praksu i
- ✚ predstavljaju/mogu predstavljati edukacijska sredstva u dodiplomskoj i postdiplomskoj nastavi kao i trajnom profesionalnom razvoju kliničara.

Nacionalne smjernice su u svojoj biti jednake kliničkim smjernicama, pri čemu nacionalne smjernice donose stručno društvo liječničkog zbora, liječnička komora i zavod za zdravstveno osiguranje (po mogućnosti uz predstavnike udruge pacijenata) u procesu konsenzusa, a cijeli proces odvija se pod pokroviteljstvom Agencije za kvalitetu i akreditaciju u zdravstvu (AAZ).

Nacionalne smjernice imaju za cilj postaviti odluke u zdravstvenoj skrbi na racionalne temelje, te jačati partnersku poziciju pacijenata u procesima odlučivanja. Program nacionalnih smjernica predstavlja temelj za izradu koncepata strukturirane i integrirane zdravstvene skrbi, čime se očekuje i porast učinkovitosti u sustavu zdravstvene skrbi.

dr. Držislav Kalafatić & dr. Vesna Harni

Prof.dr. Dubravko Barišić

Tajnici

Predsjednik
Hrvatskog društva za ginekologiju i opstetriciju
Hrvatskoga liječničkog zbora

